

NATIONAAL PLAN VAN AANPAK DRINKWATERBESPARING

In 2021 heeft het kabinet de [Beleidsnota Drinkwater 2021-2026](#) vastgesteld. Hoofddoel is voldoende drinkwater van goede kwaliteit voor nu en in de toekomst. Een van de acties is het opstellen van een nationale aanpak voor bewust en zuinig drinkwatergebruik door huishoudens en zakelijke gebruikers. Hiervoor is een Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing (CWE 24 13b) opgesteld dat in april wordt vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Water.

Drinkwaterbesparing levert voordelen op voor zowel het watersysteem (minder watervraag) als de waterketen (minder 'dun' afvalwater). Het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing beschrijft de gezamenlijke inzet van instrumenten en maatregelen om de doelstellen te realiseren en het drinkwaterverbruik en de voortgang van maatregelen te monitoren. In de Kamerbrief 'Water en bodem sturend' zijn de doelen voor drinkwaterbesparing concreet gemaakt:

- *We werken toe naar een drinkwatergebruik per hoofd van de bevolking van 100 liter in 2035.*
- *Ambitie nieuwbouw en renovatie: In 2035 heeft waterbewust bouwen zich bewezen en is de standaard geworden.*
- *Zakelijk verbruikers vragen we het drinkwatergebruik met 20% te reduceren. Bij industriële verbruikers kijken we naar de besparing per eenheid van het product.*
- *We beperken laagwaardig gebruik van drinkwater.*

De acties in het Nationaal Plan van Aanpak zijn gericht op huishoudens (74% drinkwatergebruik), zakelijk gebruik en nieuwbouw (900.000 nieuwe woningen). De instrumenten die (kunnen) worden ingezet zijn:

1. *Het vergroten van het waterbewustzijn van burgers en ondernemers om zuinig met (drink)water om te gaan.*
2. *Het stimuleren van (drink)waterbesparing bijvoorbeeld via subsidies op waterbesparende maatregelen, via slimme drinkwatermeters of via het beprijzen van (drink)water (staffeling grootverbruik).*
3. *Het aanscherpen van de regelgeving om (drink)waterbesparing te verplichten (bijvoorbeeld via Besluit bouwwerken leefomgeving, NEN normen of drinkwaterlabel) en regelgeving om drinkwaterrestricties op te kunnen leggen in tijden van (dreigende) watertekorten.*
4. *Het benutten van alternatieve (drink)waterbronnen zoals brak water of het gebruik van restwater zoals het effluent van RWZI's.*

Naast het spoor van (drink)waterbesparing wordt er ook gewerkt aan het beschermen en uitbreiden van drinkwaterbronnen (Actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwaterbronnen, Aanvullende Strategische Voorraden en Nationale Grondwaterreserves) om de drinkwatervoorziening de komende decennia te kunnen blijven garanderen.

Het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing wordt op 22 maart besproken in de CWS met de vraag of de waterschappen kunnen instemmen met de opgenomen acties voor de Unie. Het betreft:

- *2024-2025: Onderzoek met Vewin en VNG/RIONED naar de gevolgen van verminderd drinkwatergebruik op het functioneren van de waterketen*
- *2026-2027: Onderzoek met Vewin naar de mogelijkheden om de zuiveringsheffing te koppelen aan het drinkwatergebruik ('waterspoor')*
- *2026-2027: Onderzoek met Vewin naar de mogelijkheden van het hergebruik van effluentwater als alternatieve waterbron*

Voor de waterschappen kan drinkwaterbesparing niet los gezien worden van het totale vraagstuk van waterbesparing en waterbeschikbaarheid. Want anders lopen we het risico dat er een ongewenste verschuiving plaatsvindt van het gebruik van drinkwater naar een toename van het gebruik van grond- en oppervlaktewater.

De koppeling van de zuiveringsheffing aan het drinkwatergebruik (Waterspoor) is wettelijk al mogelijk sinds 2009, maar wordt in de praktijk nog niet toegepast. Een vijftal waterschappen heeft in de bestuursakkoorden aangegeven onderzoek te gaan doen naar de toepassing van het Waterspoor. De Minister van IenW heeft in 2021 naar aanleiding van moties in de Tweede Kamer aangegeven onderzoek te doen naar de belemmeringen om het waterspoor toe te passen en waterschappen te helpen deze belemmeringen weg te nemen. Dit onderzoek is onderdeel van het traject toekomstbestendige bekostiging waterbeheer en wordt daarom ook geagendeerd in de WBDD van 19 april.